

Na stárnutí nemám čas

Lioba Albus

KIOKAN

Copyright © 2021 by Bastei Lübbe AG, Köln
Translation © Ivana Führmann Vízdalová, 2023
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu ÄLTER WERDE ICH SPÄTER
vydaného v roce 2021 nakladatelstvím Bastei Lübbe
přeložila Ivana Führmann Vízdalová
Redakční úprava Drahomíra Smutná
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokán, 2023
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-968-2

*Člověk se nepřestane smát, když zestárne,
ale člověk zestárne, když se přestane smát.*

Jean Nohain

*Pro mé dcery Lauru, Jannu a Gretu,
které mě tak dobře vychovaly.*

ÚNOR

Dnu, který začíná vůní čerstvě upečeného citronového koláče, leží svět u nohou. Myslela jsem si. Já myslím hodně. To přece každý. Ale občas se při myšlení dost seknu – toho si ještě všimnete.

Na schodišti cestou dolů jsem lačně nasávala tu omamnou vůni. Takhle brzy ráno peče jenom jedna: moje mateřská přítelkyně a sousedka Traudel. Ona je poklad – a vždycky byla.

Šourala jsem se dolů a vzala si ze schránky své noviny. No ano, já vím, že číst tištěné noviny je nemožně retro. To mi nemusíte strkat pod nos, to už dost často dělají obě mé dospělé děti. Ale já jsem člověk haptický. Ráda držím noviny a knížky úplně staromódně v ruce.

Vylovila jsem noviny z úzkého průzoru schránky a vlekla se zpátky, málem jsem strčila nos pod dveře bytu, kde bydlí Traudel a Antes. Vonělo to až moc lákavě!

Sotva jsem si doma uvařila silnou kávu, ozval se zvonek u dveří. Kdopak to může v tuhle hodinu být?

Přede mnou stála Traudel. S trochu rozpálenými tvářemi a rozčuchanými vlasy mi podávala citronový koláč. Celý! Zmínila jsem se už o tom, že tenhle den má na to, aby se stal granátovým? Samým těšením mi málem tekly sliny.

„Pro tebe,“ hlásila Traudel, „jako dík za to, že dohlédneš na náš byt.“

Aha, tak na to jsem úplně zapoměla – nebo jsem to potlačila, jak se to vezme. Dneska přece Traudel a její muž Ante odlétají na pár týdnů na Kanárské ostrovy. Dělají to tak každý rok v zimě. Prý aby si trochu chránili staré kosti před německou zimou. Už nejsou nejmladší. Traudel je dvaosmdesát a Antemu šestasedmdesát. Traudel mi dřív často

hlídala děti, když ještě byly malé. A utěšovala mě a pomáhala znovu se napřímit, když mi můj život zase jednou protekl mezi prsty. V podstatě byla moje náhradní máma a pro děti adoptovaná babička. Ke své matce jsem měla po celý její život složitý vztah. Traudel byla její pravý opak: nevnucovala mi žádné rady, byla soucitná a empatická. Zato moje matka byla až do své smrti před třinácti lety vždy spíš odmítavá a manipulativní.

Ale o tom jsem teď přemýšlet nechtěla. Koneckonců mi právě někdo držel pod nosem čerstvě upečený citronový koláč.

Vzala jsem koláč Traudel z rukou, postavila ho na komodu v předsíni a prudce ji objala. „Budete mi moc chybět! Vraťte se ve zdraví. A Anteho džungli budu opatrovat jako oko v hlavě.“

To poslední bylo důležité. Ante je velmi tichý člověk, mluví, jen když je to nezbytně nutné. Ale je něco jako našeptávač rostlin. Nemá jen zelený palec, on je v podstatě celý zelený. Není rostliny, ať jakkoli zanedbané, kterou by nedokázal vzkřísit k sytě zelenému životu. Svěřit mi své poklady na šest týdnů do péče pro něj nebylo lehké. A mě ta odpovědnost vždycky trochu znervózňovala. Stejně jako Traudelinu nepřítomnost. Ale to bych nikdy veřejně nepřiznala. Koneckonců je mi padesát devět let a vlastně bych sama měla být útočištěm pro jiné při jejich životních turbulencích. Ale nejsem. Něco ve mně vytrvale zůstává nejisté.

Když se Traudel rozloučila a zavřela jsem za ní dveře, rozhodla jsem se, že zavrhnou své plány na zdravou snídani plnou vitamínů. Změnu jsem si zasloužila. Pozdě do noci jsem seděla nad svým daňovým prohlášením. Zpočátku jsem s hrnkem čaje a tichou hudbou v pozadí docela odvázně vkročila do této nepříjemné kapitoly svého života samostatné podnikatelky, ale rychle jsem přešla na gin. Daňové přiznání pořád nemám hotové, což vás asi nepřekvapí. Zato jsem nevyspalá a pobolívá mě hlava.

Na to je dobrá terapie dát si kousek – no dobře, tak tři kousky – citronového koláče. Samozřejmě v kombinaci se silnou kávou. Citrony obsahují vitamín C. A vitamín C a kofein – to je něco podobného jako přírodní prášek proti bolesti. Myslela jsem si. A působilo to.

Jakmile jsem snědla kus ještě teplého koláče a vypila kávu, cítila jsem se vyloženě dobře. Kdybych byla kočka, tak předu. Další indicie, že tento den bude mým přítelem.

Myslela jsem si. Ne, nemusíte mi to připomínat. Občas mám při myšlení smůlu, já vím.

Zrovna jsem seděla na záchodě – s novinami. Doufám, že dokážete vydržet, i když napíšu takové věci. Nejsem fajnovka. A občas zmíním i věci jako záchod a trávení, s tím se musíte smířit.

Takže jsem zrovna seděla na záchodě a četla noviny, psali tam o demonstraci hnutí Fridays for Future, když zase zazvonil zvonek u dveří.

Protože jsem vycházela z domněnky, že to v tuhle dobu může být jen ještě jednou Traudel, která mi určitě zapomněla něco říct, tak jsem jen rychle vytáhla tepláky a v takto lehce nedbalém oblečení jsem otevřela dveře.

Přesně v tom okamžiku se dosud slibný den obrátil do protisměru a ukázal mi prostředníček.

Na prahu stál můj syn. Leo, šestadvacet let, nekonvenční, krásný, inteligentní a bohužel naprosto chaotický. Každá matka má samozřejmě ohromnou radost, když ji dospělý syn překvapí nečekanou návštěvou. Tak se to patří. Matky jsou vždycky rády, když vidí své potomky.

Myslíte si. Tak a tím je dokázáno, že i vy občas máte s myšlením problém.

Moje radost se držela v mezích. Za prvé zásadně nemám ráda, když mě někdo nebo něco překvapí, s výjimkou citronového koláče, za druhé můj syn není typ pro nečekané návštěvy maminky v časných ranních hodinách. Takže ve

vzduchu se vznáší nebezpečí. To jsem viděla i cítila. Můj syn vypadal ztrhaně, šířil se od něj pronikavý zápach a u nohou mu sedělo ohromné zvíře podobné psovi v nepodařeném kostýmu dalmatina. Leo měl zarudlé oči. Buď plakal, nebo kouřil trávu. Nebo obojí. Pravděpodobně to poslední.

Ve mně se všechno naježilo k obraně, proto mi uniklo jen užaslé „Ach!“

„Můžeme dovnitř?“ Měl tichý, ochraptělý hlas. Buď hodně kouřil, nebo křičel. Nebo obojí. Pravděpodobně to poslední.

Opakuji se, já vím. Ale i já jsem v nitru opravdu strnula. Vrátila se mi bolest hlavy a začala mě pálit žáha. Snídaně plná vitamínů by možná byla lepší volba.

„Pojďte dál.“ Uvolnila jsem cestu a Leo se svou psí obludou cílevědomě zamířil do kuchyně.

Teatrálně sklesl na židli a otupěle prohlásil: „Jsem vyřízenej. Totálně vyřízenej!“

„Aha.“ Víc jsem k tomu sdělení neměla co dodat. Měla bych být zděšená a dělat si starosti – a skutečně jsem si starosti dělala. Ale o sebe a svůj klid. Leo bývá často totálně vyřízený. Takříkajíc má licenci na ztroskotání. Tahle skutečnost mě tíží mnohem více než jeho individuální stavy zhroucení. Nemám chuť si pokaždé dělat starosti o jeho duševní blaho. Také to k ničemu nevede.

„Mami, musím tady nějaký čas bydlet! Thea mě vyhodila. Nás vyhodila,“ dodal s pohledem na to psisko. „Jsem úplně na mizině. Musím se zase vrátit do svého pokoje u tebe.“

Chtěla jsem namítnout, že už čtyři roky u mě žádný pokoj nemá. Jeho bývalý dětský pokoj je teď pokoj, kde cvičím jógu. Také jsem mu chtěla připomenout, že je už osm let plnoletý a já mu před necelými šesti měsíci půjčila velkou částku peněz, protože chtěl s kamarádem Xavierem otevřít take-away krámk s veganskými burgery. *Neprůstřelně bezpečná záležitost, dokonalý zlatý důl a absolutně trendy.*

Takhle lákavě mi to vysvětloval. A já hloupá matka mu to uvěřila. Přesně o tom jsem teď chtěla začít mluvit.

Ale nedostala jsem se k tomu, protože to předdimenzované psisko začalo zvracet. A zvracelo a zvracelo. A můj syn se na ně díval spíš se zájmem než polekaně.

„Tady vidíš, mami, jak nám je. Pes je hypersenzitivní. Nezvládl ten stres mezi mnou a Theou dneska v noci. Když je ve stresu, zvrací.“

Já bych teď taky mohla obětovat část obsahu svého žaludku, v kuchyni nebyl dobrý vzduch.

„Leo!“ vykřikla jsem tak pronikavě a hystericky, že to zaznamenal i on. „Okamžitě uklid ty zvrátky! Co je to vůbec za monstrum? A kdo je, prosím tě, Thea?“

Syn se jako ve zpomaleném filmu zvedl ze židle, rozhlédl se po kuchyni, sáhl po mikrohadříku na nádobí a bezvýsledně zvrátky rozmazával po podlaze.

„Přece ne hadříkem na nádobí!“

Pozorovala jsem, jak mě zaplavuje ochromující únava. Před vnitřním zrakem se mi otevírala všechna ta léta neustále vystresované matky samoživitelky.

Prosím, prosím!

Ať mě tento kalich hořkosti mine!

Zároveň jsem ze starého mateřského zvyku vzala Leovi z ruky hadřík na nádobí. Pak jsem sáhla po roli papírových kuchyňských utěrek, odstranila to nejhorší, natočila do kbelíku vodu, přidala prostředek na mytí a vytřela podlahu. Nakonec jsem otevřela okno, aby zápach vyvětral.

Oknem dovnitř pronikl nepříjemný chladný vlhký vzduch. V tenké teplákové soupravě mi byla zima. Přesto jsem, pořád ještě v typickém mateřském nastavení, postavila před psa misku s vodou. Po zvracení je žízeň. To jsem věděla.

Nalila jsem si druhý šálek kávy. Pálení žáhy se už sotva může ještě zhoršit.

„Dostanu taky kafe?“ zadíval se na mě Leo lítostivým, zraněným pohledem.

„Kafe došlo!“ Tohle mu mělo dát najevo, že nejsem ochotná znovu nastartovat mateřský pečující program. Byla jsem na sebe hrdá.

Leo polkl. „Ty jsi vynervovaná, vid’?“

„Nééé, jak bych mohla být! Můj syn se tu objeví pomalu ještě za rozednění, přitáhne s sebou psí obludu, která mi roztomile poblije kuchyň, a přesně ten syn, který mi těsně předtím sdělil, že prošustroval mých čtyřicet tisíc eur, by chtěl, abych mu do zobáčku nalila kafe a pohladila ho po hlavičce. Jak bych se mohla zlobit. Já se nezlobím, já zuřím! A teď mi laskavě vysvětli, co má tohle tvé podivné vystoupení u mě znamenat.“

„Ale mami, upřímně? Zklidni se! A hlavně tu moc nekřič, nebo psisko zase bude zvracet.“

„Předpokládám, že tím psiskem myslíš svého psa. Snad má tenhle přerostlý pes nějaké jméno, a proč jsi ho vlastně přivedl s sebou?“ Najednou mi káva zhořkla. Postavila jsem ji před Lea. „Na, vezmi si tohle!“

Sáhl po hrnku a upil. Ukázal na psa. „*Jmenuje se Psisko*. Vzal jsem ho s sebou, protože jsem ho v žádném případě nemohl nechat u té krkavčí They. Thea je fakt mrcha!“

„Aha, a co přesně jsi měl, nebo máš do činění s touhle *mrchou*?“

Uvědomila jsem si, že to všechno vlastně vůbec nechci vědět. Leovy známosti se ženami jsou nepřehledné a neradostné. Všechny skončí ještě dříve, než vůbec pořádně začaly. Tenhle rozhovor jsem rozhodně se synem vést nechtěla.

Když mi vysvětloval, co je na téhle údajné mrše opravdu nemožné, proč jí toho psa v podstatě musel odebrat a jak došlo k tomu neslýchanému stavu, že naráz ztratil Theu, svého kamaráda Xaviera i podíl na společném obchodu s burgery, do kterého vložil mých čtyřicet tisíc eur, začalo

mi hučet v uších. Jako očarovaná jsem zírala na malé bublinky slin, které se Leovi v zápalu horlivého mluvení tvořily na spodním rtu, a ke své hanbě musím přiznat, že v této chvíli mi byl pohled na něj trochu odporný.

Ano, vím, že něco takového si matka nesmí myslet, a samozřejmě svého syna miluju! Ale láska se přece, hergot, láska se někdy může neuvěřitelně dobře schovat za vším tím harampádím, které se nahromadilo v dlouholetém vztahu mezi matkou a dítětem.

Po nějaké době jsem byla už jen unavená. Přestože den právě začínal. Unavená, unavená, unavená!

A unavení lidé dělají chyby. Věděla jsem přesně, že to je chyba, přesto jsem slyšela svůj povzdech: „Tak dobře, Leo. Na pár dní, déle ne. V mém jógovém studiu leží na zemi rohož, na té můžeš spát. A tenhle hafan pro mě a za mě taky. Povlečení ti dám. A prosím nic nepřestavovat, neušpinit ani nerozbit. Já teď musím pracovat a večer se sejdu s kámoškami v sauně. Ty budeš pravidelně chodit se psem a obstaráš pro něj žrádlo. – Sám si kup, na co budeš mít chuť. Pak ti nechám na lednici nějaké peníze. Jestli teď nemusíš na záchod, tak já bych se ráda v klidu vysprchovala.“

Po pár litrech horké vody a několika tichých vnitřních kletbách jsem vyšla z koupelny a zavřela se ve své pracovně.

Tolik k tématu: *Vypadalo to na hezký den...*

Kdo se opravdu zajímá, jak vypadají ženy, když nejsou upravené a nezatahují břicho, měl by se zajít podívat do ženské sauny.

Už pár let chodím pravidelně každé pondělí s kamarádkami Gundi a Judith do sauny. Jen do ženské sauny, protože jenom ta znamená opravdové uvolnění. Podle mého názoru.

Když jsou ženy mezi sebou, protahují se na vlhkých ručnicích, jsou vidět nejrůznější úpravy ochlupení až do úplného

vyholení, břicha konečně mohou zaujímat místo, které je pro ně pohodlné, a výraz obličeje výjimečně není pod kontrolou, ale prostě jen přirozený. Ovšem existuje výjimka: moje přítelkyně Judith.

Judith je tak ješitná, že se dokonce i v ženské sauně snaží půvabně se usadit na svou vkusnou osušku, se zataženým břichem, rovnými zády a pozvednutou bradou. Obava, že by někdy nevypadala dobře, jí natolik přešla do krve, že usiluje o dokonalost, i když se zrovna rozčiluje.

„On chce vážně u tebe bydlet?“ rozhořčovala se teď. „A dokonce ti ještě pověsil na krk uslintaného, blížícího hafana? Proboha, Milo! Ty jsi opravdu pro tenhle svět moc hodná. Mám si ho vzít trochu na paškál?“

Judith, rodilá Angličanka, žije v Německu už více než třicet let a mluví německy téměř bez přízvuku, ale pořád ještě má ve větné melodii šarmantní britskou zpěvnost. Při představě, jak se s britskou zdvořilostí postaví před mého syna a pořádně ho sepsuje, jsem se musela pobaveně ušklíbnout.

Gundi si otřela pot z obličeje. „Nenamáhej se, Judy. Ve skutečnosti si naše milá Emilia vychutnává, že je syn na ní závislý. A teď má k tomu ještě psa, kterého může rozmazlovat. Však se nadarmo neříká, že poslední dítě je chlu-paté. Počkej, nepotrvá to ani týden a pes bude spát u Mily v posteli. A když synáček nějakou chvíli zůstane, ještě se jí možná vrazí mléko do prsou.“

Rázně jsem se na ručníku posadila. „To vůbec není vtipný, Gundi! Tvoje poznámka je dokonce opravdu nevkusná! Ne každý má tak výrazný pud k budování hnízda jako ty. Samozřejmě si to nenechám líbit dlouho. Však uvidíte: Lea s tím jeho psem vyhodím dřív, než si myslíte. Gen kvočny se o mě otřel jen v letu.“

„Když tomu někdo věří,“ usmívala se Gundi samolibě. „Já to taky nemyslím zle. Ale pokud chceš slyšet mou radu, Milo, tak se nejprve postarej, aby se tvé děti konečně odřízly

od pupeční šňůry. Jinak z tebe nikdy neudělají babičku. A ty vůbec netušíš, co ti v tomto ohledu utíká. Představte si, že malý Malte včera poprvé...“

„NE!“ vykřikly jsme s Judith jednohlasně. Věděly jsme, že jakmile Gundi jednou začne horovat o svých, ach tak úžasně roztomilých, vnoučatech, nebude už možné začít mluvit o ničem jiném. Gundino přeslazené babičkovské nadšení bylo jedním z důležitých důvodů, proč jsem byla tak ráda, že mé děti se ani náznakem nechystají udělat ze mě babičku. U Lea jsem se uklidňovala tím, že v sobě má velký odpor k odpovědnosti, a Matti měla biologickou překážku. Její otec Drafi už léta trpí nemocí, která se jmenuje Sharpův syndrom. Tento syndrom, zvaný též smíšená kolagenóza, může mít rozdílně intenzivní průběh. U mnoha nemocných se potíže projevují podobně jako silné revmatické bolesti. Nemoc je dědičná, proto by bylo třeba provést několik testů, pokud by se Matti někdy cítila být povolána stát se matkou. Do té doby byl pro mě život stále se šťastně usmívající babičky velmi vzdálený.

Není to proto, že bych se bála zestárnout a že status babičky stárí jasně zabetonuje. Ne, stárnutí je součást života a mám v tom naprosto jasno – myslím si... Ano, klidně se smějte! Každý člověk přemýšlí, jak se vypořádá s tím, až bude jednou starý a možná bezmocný. Ale já se na některé stránky stárí vždycky opravdu těšila: děti budou na svých oběžných drahách, člověk nemusí pořád fungovat, smí být někdy nevrlý a vrtošivý. Především se však od žádné staré ženy už neočekává, že bude dobře vypadat. Nebo jste už někdy slyšeli, že vedle MILF (*Mother I'd like to fuck* – není tento výraz tvrdý úder do feministického žaludku?) by existovalo i GILF (*Grandmother I'd like to* – však už víte)? No prosím! Proto děvčata: vesele vzhůru k vráskám!

Bohužel se všechny, opravdu všechny ženy z mého blízkého i vzdálenějšího okolí, které se v poslední době staly

babičkami, vyvinuly v nudné zbožňovatelky mimin. „Hej!“ chtěla bych vždycky vykřiknout. „Holky, přece jsme tenkrát nespálily své podprsenky, neprotestovaly proti paragrafu 218 o potratech a nedemonstrovaly za práva žen jen proto, aby-chom se teď nechaly malými, křičícími princí a princeznami zatáhnout do pročuraného bazénku pro neplavce a ty rozto-milé dětičky podporovaly při plavání miminek.“

Mnoho žen se ve stáří snadno vzdává toho, co v mladých letech tak vehementně žádaly: svého práva na nepřizpůsobování, práva na vlastní svobodný prostor a nezávislost. Například Gundi má už sotva čas sejít se s námi. V úterý jsou celý den u ní Malte a Fiona, protože jejich matka, Gundina dcera Katja, si chce odpočinout od náročného mateřského života. Ve středu a ve čtvrtek musí vyzvednout Fionu ze školky, protože Katja je s Maltem na plavání pro batolata a ve skupině batolat. Zkrátka pořád je něco, a Judith a já často musíme opravdu podat žádost, abychom dostaly u Gundi termín. Ještě štěstí, že aspoň naše saunové pondělí to jistí.

Právě jsem se nadechovala, že Gundi udělám přednášku o zneužívání v rodině, když do sauny vešla cizí žena. Už jsme tedy nebyly jenom mezi sebou, a protože v sauně vlastně není dovoleno mluvit, na mé znamení jsme si vzaly své ručníky a vyšly ven.

V dobré náladě a hloubkově až do pórů vyčištěné jsme o hodinu později seděly v sousedním bistru a pochutnávaly si na hranolkách ze sladkých brambor a grilované zelenině, Judith pouze na zelenině. Jak už bylo řečeno, velmi dbá na svou postavu. Naše předchozí hádka byla dávno odpuštěná a zapomenutá. Koneckonců se známe už hodně dlouho a přesně víme, co jedna na druhé máme, nebo právě nemáme.

S Judith jsem už v osmdesátých letech společně pracovala jako číšnice v kultovní hospodě *Lod' snů*. Tenkrát patřila *Lod' snů* Drafimu, mému bývalému partnerovi a otci mé dcery Matti. Od té doby jsme s Judith semknutý tým. Judith

je veselá, praštěná, má ten známý skvělý britský humor a je bezpodmínečně solidární.

Gundi znám dokonce ještě déle. Svého času jsme spolu chodily do školy a současně i odmaturovaly. Třebaže se naše cesty poté odvíjely poněkud odlišně, nikdy jsme spolu neztratily kontakt. Gundi se po maturitě vyučila v podniku rodičů bytovou dekorátkou a jakmile ukončila vzdělání, vzala si Thomase. Thomas je poradcem podnikatelů, je velmi bohatý a podle mého názoru strašně nudný. Gundi však na svého Tommyho nedá dopustit. Teď už je povoláním především manželka – s výjimkou občasných pohostinských vystoupení v rodinné firmě – avšak její přátelství pro mě vždycky hodně znamenalo. Nehledě na její babičkovské zatížení je dobrá posluchačka, a než byla povýšena do svatého stavu babiček, bývala také vždy velmi podnikavá.

Judith bez chuti napichovala kousky grilované zeleniny a ještě jednou navázala na předchozí rozhovor. „Ale teď vážně, Milo. Jak si to Leo vlastně představuje? Chce se až do smrti schovávat za tvojí sukni, kdykoliv to v životě začne být trochu nepohodlné? A jak to, že je na mizině? Vždyť si u tebe vypůjčil takovou spoustu peněz. To jeho nový obchod s burgery už zbankrotoval?“

Judith nemá děti. Proto pro mě byly její spíše střízlivé názory na moje mateřská dilemata vždy dost důležité. Kromě toho je Leovou kmotrou a už jen proto má právo dozvědět se, co se přihodilo.

Přitom pro mě nebylo jednoduché vyprávět, k čemu se mi Leo velmi váhavě a zjevně nerad přiznal.

Udělal tu chybu, že se na internetu dostatečně neinformoval, jestli jméno *Veggerino*, které s Xavierem dali svému krámku s veganskými burgery a dalšími moderními specialitami už nepoužívá nějaký jiný podnikatel. A jakmile se obchod pěkně rozjel, dostali oficiální dopis s napomenutím

a hrozbou pořádně vysoké pokuty. Jeden dodavatelský řetězec z Porýní si už tohle jméno dávno zaregistroval a podle odhadu právníka by nemělo smysl zahájit s ním právní spor. Museli tedy zničit reklamní letáky, změnit svou domovskou stránku na webu a vymyslet si nové jméno. To všechno samozřejmě přátelství Lea s Xavierem zatížilo.

Zároveň se pak Xavierova přítelkyně Thea po prudké hádce přišla vyplakat k Leovi a ten ji utěšil způsobem, jaký ovládá nejlépe: několikrát s ní spal, což se ovšem kupodivu nesetkalo s pochopením Diny, Leovy současné družky. Dina Lea vyhodila a ten se uchýlil k Thee. Což se naopak vůbec nelíbilo Xavierovi, který se o tom dozvěděl. Zkrátka došlo ke strašné hádce a Xavier využil šance a roztrhal na kousky smlouvu o Leově majetkovém podílu na krámku. Čtyřicet tisíc eur, které byly nepřímo ode mě a přímo od Lea, byly teď investované do podniku, a Xavier je chtěl splatit, až bude obchod zase vydělávat, což po debaklu s názvem firmy může ještě dlouho trvat.

Až potud si mé přítelkyně příběh s úžasem, avšak mlčky vyslechly. Teď však promluvila Gundi: „Abych to stručně shrnula: Leo udělal průšvih v přítelově firmě, kterou sice spolufinancuje, ale nemá žádné právoplatné potvrzení o svém podílu. Zároveň podvádí svou přítelkyni s partnerkou svého nejlepšího kamaráda. To zní dobře! Proč ho ale ta mrcha Thea – pardon, ale musí to být mrcha, jinak by nedopustila, aby ji Leo utěšoval tímto způsobem – tedy proč ho ještě tahle mrcha vyrazila ze dveří a jak se do hry dostal ten velký pes?“

Gundi často mívá drastický způsob pojmenovávat věci pravými jmény – ale měla pravdu.

„Ten pes, no tedy ten pes...“ zpozorovala jsem, že je mi pokračování synova příběhu v jeho zastoupení vysloveně trapné. „Tedy ten pes, no toho si Leo vzal s sebou, protože... no... Tedy tahle Thea je těhotná a má strach z toxoplazmózy.“

„Což je nesmysl, protože tu přenášejí kočky. Takže je ta mrcha navíc ještě i blbá!“ Gundi dokázala sypat sůl do rány pěkně hluboko. „Ale jistě tvého syna nevyhodila proto, že měla strach, aby ji Leo nenakazil toxoplazmózou –“

„Přestaň!“ vpadla jí do řeči Judith. „Nedělej si z toho legraci! Vidíš přece, jak mizerně se Mila kvůli tomu všemu cítí.“

Gundi však nemilosrdně pokračovala: „Já si z ničeho nedělám legraci. Mě to jenom zajímá. Leův způsob utěšovat dámu byl zřejmě docela dobře přijatý, jinak by do toho nešla.“ Obrátila se ke mně. „Milo, musí tedy existovat důvod, proč toho skvělého milence, tvého syna, přesto vyhodila z bytu.“

Takto jasně a střízlivě vylíčená záležitost zněla opravdu zmateně a trapně. Zpotily se mi ruce a zjistila jsem, že je pro mě obzvlášť těžké povědět i poslední část příběhu. „On se zase usmířil se svou bývalou přítelkyní, to byl ten důvod,“ dodala jsem tiše. Jak moc tiše to bylo, jsem poznala podle toho, že se mé kamarádky ke mně naklonily, aby mi lépe rozuměly.

„To ale bylo jeho svaté právo, usmířit se s tou Dinou,“ poznamenala Gundi. „V tomhle věku jsou hormony zkrátka ještě rozbouřené. Tak může snadno dojít k pytláctví v souseďově revíru.“ Ten příběh se jí zjevně moc líbil.

Povzdychla jsem si. „On se ale bohužel s Dinou usmířoval v Theině posteli. A naneštěstí ve chvíli, kdy se Thea právě vrátila od gynekologa...“

„... aby budoucímu otci hrdě strčila pod nos těhotenský průkaz. A ten právě svým plodným spermatem obšťastňuje zase jinou! Začínám Thee rozumět...“ široce se usmívala Gundi. „A ty, Milo, teď budeš babička! Bravo! To je ta nejlepší část celého příběhu. To už brzy můžeme jezdit závody s dětskými kočárky...“

„Stop, ne!“ trvala jsem na svém. „To dítě není Leovo. Otec je Xavier, což Leo samozřejmě věděl.“

„Samozřejmě!“ Teď byla sarkastická i Judith. „A protože nechce nadlouho sdílet byt s brečícím miminem a vynervovanou mladou matkou, rychle se pokusil získat zpátky teplé místečko v životě té Diny – to člověk musí pochopit!“ usmála se posměšně. „Ale proč ho Dina vlastně nevzala zpátky?“

„Protože si myslela, že Thea čeká to dítě s Leem... Tedy Thea ve sporném okamžiku moc nepřispěla k tomu, aby tento omyl objasnila.“

„Ten tvůj kluk je nejspíš pěkný kanec.“

Gundi!

„Přestaň!“ mávala jsem rukama na obranu. „Ani si to všechno nechci představit! Kdyby to nebylo tak příšerné...“

„...mohlo by to jednoho královsky pobavit. Což je právě můj případ. Nemysli si, Milinko, že jsem bezcitná, ale tvoje historiky o Leovi v sobě mají vždycky ohromný zábavný potenciál.“

„No, jde to.“ Vůbec se mi nelíbilo, že Leo skýtá tolik příležitostí ke vtípům a posměchu. „V každém případě se potom celý večer a celou noc hádal s Theou, která mu nakonec pohrozila, že zavolá policii, jestli si do hodiny nesbalí svoje saky paky. Potom s pláčem odešla pod sprchu a v té době si Leo rychle sbalil svoje věci, popadl psa a šel... To už ale znáte.“

Gundi se triumfálně opřela v židli. „Všechny jsou potvoiry – kromě mámy. Dokonce jsou i trička s tímhle nápisem, že ano? Tak teď už vím o pěkném dárečku k narozeninám pro tvého malého peciválka.“

„Opovaž se!“ Najednou jsem se cítila jak převálcovaná. „Už mám dost a potřebuju na čerstvý vzduch.“ Zvedla jsem ruku s peněženkou, abych přivolala číšníka, zaplatila jsem a spěchala, abych už byla pryč z toho dusného bistra.“

Venku byla zima a foukal studený východní vítr. Judith se do mě zavěsila a společně jsme zamávaly Gundi, která nasedla do svého VW Sharanu a vyrazila domů. Judith na mě zkoumavě úkosem pohlédla.

„Co je?“ zeptala jsem se.

„Jsi naštvaná na Gundi?“

Rázným krokem jsme šly chladným večerem. Ještě nebylo pozdě, ale ulice byly jako vymetené. Kdo mohl, zůstal v téhle zimě doma.

„Samozřejmě nejsem naštvaná na Gundi,“ odpověděla jsem po chvílce na Juditinu otázku. „Jenom je v trochu jiné životní situaci než my. Díky svému Tommymu je finančně zajištěná, pracuje spíš na základě vymyšleného diplomu v rodinné firmě a plně se ponořila do nové role babičky. To přece víme. V jistém smyslu má taky pravdu: samozřejmě si toho od Lea nechávám líbit až moc. S Matti je to něco jiného, ta žije svůj život. I když přiznávám, že i o ni si někdy dělám starosti.“

„Ještě pořád žije s tím hrdinou v mnohoženském svazku?“ Judith samozřejmě znala i milostný příběh mé dcery a stejně jako mě ji znervózňoval. Georg byl milý, povoláním zubní lékař, upravený a vyloženě příjemný – avšak měl poněkud jiný přístup k milostným vztahům, je-li vůbec možné tento pojem použít. Zastával životní způsob zvaný polyamorie a žil podle něj. Jednoduše řečeno: několik s několika, bez majetnických nároků a žárlivosti.

Dělám si kvůli tomu hrozné starosti. Georgovi bylo tři- ačtyřicet let a samozřejmě si může žít, jak chce. Ale že si zrovna moje krásná a v životě praktická Matti začne s někým takovým! Tedy nerozumějte mi špatně, pokud možno neod-suzuju způsoby, jak ostatní lidé žijí, i když je třeba nechápu. Ale v případě dcery stojí mé toleranci v cestě mateřský pud. Považuji Georgův postoj za neodpovědný a sobecký. Přece si dokáže domyslet, že mladá žena jako Matti si od vztahu

bude časem slibovat i závaznost a možná rodinné hnízdo. Ne takového včeláka, co si vesele bzučí, přelétá z květu na květ a vychutnává si nektar různých květiněk. Dobře, tak to srovnání trochu pokulhává a já ani nevím, jestli včeláci existují, ale rozumíte, co tím myslím, že?

Pozorovala jsem, že už jsem se zase rozčílila, protože jsem přidala do kroku tak rázně, že mi Judith sotva stačila.

„Zeptala ses někdy Matti, jestli Georg náhodou není vykuk, který si drží harém, aby si na úkor těch žen zřídil hezký život?“ Judith byla trochu udýchaná. Přinutila jsem se zpomalit. „Měla bys slyšet, jak Matti okamžitě vytáhne na barikády, když o tom tématu začnu! Syčí na mě jako rozzuřená husa, která chce zahnat vetřelce. Je přesvědčená, že pro tento druh vztahů nemám pochopení kvůli frustraci ze svých zpackaných známostí s muži. Jsem prý moc paličatá na to, abych mohla takovému druhu svobody rozumět. Jako kdyby to všechno bylo tak úplně nové a moderní! Jen proto, že to má nové jméno, nejde o nic nového. Dříve se tomu říkalo polygamie.“

„Není polygamie spíše něco jednostranného, kdy si jeden člověk dovolí víc partnerů? Polyamorii jde přece spíše o to, že všichni zúčastnění mohou mít více partnerských vztahů, nebo ne?“ namítla Judith.

„A to je právě ono!“ zastavila jsem se a podívala se Judith přímo do očí. „Pokud vím, má Matti jenom toho Georga. Neprozradila mi to, ale nikdy nemluví o nikom jiném. Takže v jejím případě to není nic než polygamie!“

„No tak, Milo! Uklidni se! Rozčilováním si nepomůžeš. Matti je dospělá a navíc chytrá. Vyčkej. Jednou jí zkříží cestu někdo, kdo bude chtít být jen a výhradně a bezpodmínečně s ní, a hopla, Georgův harém bude mít o jednu méně.“

Proti své vůli jsem se musela zasmát. To je Judith. Dokáže mě rozesmát, i když jsem hluboce zkormoucená.

Došly jsme na křižovatku, kde musí odbočit na cestě domů.

„Neměla bys chuť ještě na skleničku vína u mě? To je zóna zaručeně bez dětí,“ zatahala mě za větrovku.

„Já už jsem si včera v noci dopřála trochu moc ginu – tak nevím,“ pohlédla jsem na ni nerozhodně.

„Tak musíš trochu dorovnat hladinku, jinak budeš mít v noci absták,“ zasmála se.

Vždycky jsem se dala snadno přesvědčit, zvláště když šlo o dobré víno a čas s Judith, tak jsem přikývla a odbočila s ní.

Když jsme vešly do jejího bytu, okamžitě jsem cítila, jak se uvolňuju. Její styl zařízení je pravý opak toho, co by se od ní očekávalo. Životem prochází bláznivě a nekonvenčně, ovšem byt má zařízený spořádaně měšťansky. Všude na staromódních křeslech a komodách leží dečky a krajkové přehozy, na políčkách stojí roztomilé porcelánové figurky kočiček a pejsků. V podstatě je to přímo ukázkový příklad kýče. Gundi, vyučená bytová dekoratérka, pravidelně zasténá, když vkročí do Juditiny říše, to se však stává jen zřídka. Já se naopak v Juditině zvláštním, cukrářsky načančaném stylu cítím překvapivě dobře a příjemně.

Jakmile jsem se uvelebila na jejím předpotopním otomanu, otevřela láhev úžasně sametového kalifornského sauvignonu.

„Musíme k tomu pít hodně vody, nebo budu po té sauně brzy namol,“ poznamenala jsem.

„No a co! Když bude nejhůř, přespíš tady. V mé panenské posteli velikosti king size je dost místa pro opilou přítelkyni – když už mě tam nikdo jiný nenavštěvuje.“

Pokud jde o muže, Judith se vždycky těšila ze života, avšak před nějakou dobou se rozhodla, že už je pro takový přelétavý život stará. Od té doby usilovně hledala silné rameno, na kterém by mohla ve svém důchodcovském věku spočinout a snít. Přesně věděla, jaký by tento muž měl být: fyzicky ještě fit (s radostí i mladší), inteligentní, se smyslem pro humor, vzdělaný, se zájmem navázat vztah, ale nezadaný,

pohledný, ale skromný... Zkrátka přesně ten typ muže, který zcela určitě neexistuje, nebo, pokud ano, je už léta obložený jako chlebiček. Přesto se Judith nevzdávala naděje, že takového dvanáctáka, který vše rozhodne, ještě skolí. Aby byla na tohle magické setkání vyzbrojená, investovala peníze do botoxu a co horšího, nedávno dokonce uvažovala, že si dá odsát tuk z břicha a vypnout kůži.

U mě s tím narazila na naprosté nepochopení. Stále znovu jsem se pokoušela přesvědčit ji, že pánové, kteří jsou ještě štramáci a potentní, se samozřejmě rozhlížejí po svěžích mladých ženách. Představa kořisti těchto stárnoucích Romeů je prostě žena nejméně o patnáct až dvacet let mladší než oni. Ne proto, že by se pánové dokázali tak dobře postarat o čerstvý úlovek – podle mého názoru jim jde spíše o mozek, který mají tyhle mnohem mladší ženy většinou neopotřebované. Proto jsem Judith stále znovu varovala: „Pokud si nenecháš odsát ještě trochu mozku, jsou tvé tělesné restaurační práce zbytečné.“

Judith se však nenechala od své strategie odradit. Jejím loveckým revírem byly nejen internetové portály pro single, nýbrž i platformy pro rychlé rande. Já jsem se na ni za to, že je v tomto ohledu taková dobrodružka, vlastně ani nezlobila, protože historky, které nám posléze vyprávěla, byly skvělé.

Také o minulém víkendu se opět jednou vrhla do víru života a uchvátila opravdu výhodný kousek ze second hand „hrabáku“ jedné seznamky. „Tentokrát jsem to zkusila s jistým ‚plyšovým medvídkem se známkami lehkého opotřebování‘;“ vyprávěla teď. „Tedy, Milo, upřímně, jestli tohle bylo lehké opotřebování, tak já jsem asi vypadla rovnou z líhně. Zřejmě si však připadal natolik dokonalý, že pro něj můj názor na jeho zjev nebyl důležitý. Vlastně pro něj nebyly důležité žádné moje názory, protože kolem sebe velkorýse metal svými hlubokými znalostmi na jakékoliv téma.“

Judith teatrálně zakoulela očima a dopřála si pořádný doušek červeného vína.

O jednu a půl lahve později jsme se smíchy svíjely na otomanu. „Ne!“ vyprskla jsem. „On měl na sobě podpurné punčochy? A to ti svěřil dřív, než mezi vámi došlo ke dvojboji?“ Z očí mi tekly slzy a smíchy mě bolelo břicho.

„No tak, přestaň,“ vypravila ze sebe trochu nezřetelně. „Nejlepší bude, když si teď stáhneme své pod... podpurné punčochy a půjdeme spát.“

Byly jsme obě pořádně pod parou.

„Ne, já teď musím domů, už jsi zapomněla? Teď u mě bydlí Leo...“

„A ty myslíš, že tam nemůže být sám bez maminky...“

„O to nejde. Ale bude mít starost, když nepřijdu domů.“

Tak tuhle starost jsem si mohla ušetřit. Když jsem se vrátila domů, pozdravil mě u dveří bytu rozrušený Leův obrovský hafan. Vyl a zoufale pobíhal sem a tam. Vypadalo to na přeplněný močový měchýř. Nejvyšší čas, aby s ním šel Leo ven! Ale když jsem vstoupila do svého jógového pokoje, současného Leova příbytku, syn ležel na břiše na mé jógové podložce a hlasitě chrápal. Sotva jsem ho dokázala probudit.

„Leo!“ zatřásla jsem mu ramenem. „Leo, vstávej! Psisko musí nutně ven, nemám náladu na to, aby mi teď byt ještě očůral!“

Leo zabručel a pomaličku se obrátil. „Sakra, vzbudila jsi mě,“ zamumlal vyčítavě. „Přitom mi trvalo tak dlouho, než jsem usnul. Pořádně mě to sklátilo. Jsem nemocný!“

Pokud jde o následující dění, musím na svou obhajobu přiznat, že jsem byla opilá. Jinak bych mu na jeho předstírané utrpení neskočila. Ale v otupělém mozku naskočí mateřský poplašný signál snadněji.

Nemocný, on je nemocný, pomyslela jsem si, chudák kluk, bylo toho na něj v poslední době moc.

Povzdychla jsem si. „Vodítko?“

„U dveří.“ Na něco dalšího, natožpak na poděkování, mu bylo asi moc zle.

Vzala jsem vodítko. Psisko – neuvěřitelné, jak může někdo pojmenovat zvíře takhle blbě, naprosto nezvladatelný – kolem mě skákal, hlasitě kňučel a jakmile jsme vyšli před dveře, vyrazil jak namydlený blesk k nejbližšímu křoví. Bohužel jsem visela na vodítku, měla jsem trochu vratké nohy a hafan byl zjevně silný. Tvrdě jsem dopadla na kolena a ze země pozorovala, jak pes zvedl nohu. Připadalo mi, že snad deset minut tak stojí a hlasitě močí. Jak jen vstanu, aniž pustím z ruky vodítko?

„Mohu vám nějak pomoci?“

Neviděla jsem muže přicházet a lekla jsem se. Naštěstí se mi nějak podařilo se z té nedůstojné polohy zvednout.

„Ne, děkuji, všechno je v pořádku,“ pokoušela jsem se mluvit tak důstojně, jak jen to šlo.

V tom okamžiku Psisko vyprázdnil močový měchýř a šíleným tempem mě táhl dál. Ještě jsem slyšela, jak muž polohlasně říká něco a neodpovědných majitelích psů, a už jsem prudce narazila do stožáru pouliční lampy.

Když je pes na vodítku, nemyslí bezpodmínečně za člověka, který je na druhém konci. Proto Psisko ze všech sil táhl dopředu, naopak já jsem byla zaseknutá za stožárem. Pravděpodobně se tomu zvířeti nedostalo vůbec žádné výchovy a mě nenapadlo nic, jak bych měla to monstrum přesvědčit, aby se vydalo směrem k mým domovním dveřím. Nakonec jsem to zkusila s nejstarším ze všech triků a lákala ho sladkým hlasem: „Hmmm, to je dobrota! Copak to panička má? Mňam, je to dobré, dobré!“

Připadala jsem si jako úplná blbka, ale žasněte: fungovalo to. Psisko se v mžiku vrátil, nadšeně kolem mě poskakoval,

zvědavě očichával kapsy mé větrovky a takhle šel v podstatě dobrovolně vedle mě.

Když jsem se zpocená a vyčerpaná vrátila do bytu, seděl Leo v kuchyni u stolu, ťukal do smartphonu a kouřil joint.

„Poslouchej, je tohle možný!“ vyjela jsem na něj. „Myslela jsem, že jsi marod! Tak jak to, že kouříš?“

„Prve jsi mě neurvale probudila z hlubokého spánku. Teď už nemůžu usnout. Po tom stresu posledních dní se potřebuju trochu uklidnit.“

Uvědomila jsem si, že jsem příliš opilá a podlomená, abych teď, uprostřed noci, se synem na tohle téma diskutovala.

„Zítřka si promluvíme,“ zamumlala jsem a odešla do ložnice.

V noci jsem se probudila, v puse jsem měla vyschlo a hlava mi třeštila. Protože jsem nutně potřebovala na záchod, vyhrabala jsem se z postele a ospale se potácěla do koupelny s nadějí, že tam ve skříňce najdu aspirin nebo ibuprofen. Aniž jsem rozsvítila, sedla jsem na mísu, a zrovna když se měchýř otevřel, zařvala jsem jako v nějaké krimi.

V pološeru jsem totiž zjistila, že v koupelně nejsem sama. Sprcha šuměla, čehož jsem si dosud ve své kocovině nevšimla. Pod sprchou stál syn a i přes zamlženou stěnu kabiny jsem rozeznala, že tam není sám. Před ním někdo klečel.

Při mém výkřiku to stvoření prudce vyskočilo.

Dveře sprchy se otevřely a já jsem spíše vytušila než viděla, že na mě pobouřeně zírá syn a polekaně to stvoření. A já močila dál... co jsem prosím mohla udělat jiného, když už byl měchýř spuštěný?

„Veen!“ zařvala jsem, jak nejhlasitěji jsem dokázala. V mém stavu to spíše znělo, jako by tele na jatkách vydalo ze sebe poslední chraptivý sten.

Ostatně, pokud vás to zajímá, tak jsem vegetariánka. Přesně z tohoto důvodu. V mládí jsem totiž musela až příliš